

Een wandeling met Jan Aikens

voormalig hoofdredacteur van Het Verzekeringsblad

Zijn eindredacteur schiet spontaan in de lach als ik haar voorafgaand aan de wandeling met Jan Aikens vraag of 'hij er een beetje zin in heeft...' en zijn vrouw laat weten dat hij zijn mobiele telefoon 's ochtends heeft vergeten mee te nemen '... ongetwijfeld vanwege de stress over de wandeling...', maar Jan heeft er wel dégelijk zin in. En op zijn laatste dag als hoofdredacteur wandelen wij in de Kaapse Bossen bij Doorn en spreken wij over de branche, Het Verzekeringsblad en ook over het leven van Jan voor en na zijn pensionering...

Goed dat we je hebben weten te verleiden om nu zelf onderwerp van de rubriek 'De Wandeling' te zijn. Houd je van wandelen in de natuur?

"Ja, op zich wel, het is een beetje overdreven dat ik niet van wandelen houd. Wij wonen in Soerendonk – aan de rand van een bos – en regelmatig loop ik, als ik op een onderwerp zit te broeden, even het bos in. En hier vind ik het ook zonder meer schitterend, ik kwam hier in mijn jeugd al veel. Maar ja, het is wel twintig jaar geleden denk ik dat ik zelf geïnterviewd ben, dus dat voelt wel raar! De rol van interviewer ligt me misschien toch wel beter." Bijkomend voordeel van een wandeling in de natuur is dat Jan van tijd tot tijd een sigaretje kan opsteken: "Waar kan dat nog tegenwoordig?!"

Jan Aikens werd in januari dit jaar 65 jaar en droeg het stokje over aan de nieuwe hoofdredacteur van Het Verzekeringsblad, Michiel Huisman. Een gek gevoel, beaamt Jan. "Ik ben inmiddels al bijna 35 jaar bij het blad betrokken en volg de branche natuurlijk ook al zo lang."

Tijd om rustig aan te doen? Bijna verontwaardigd: "Ik zou niet weten hoe dat moet. Nee, ik blijf in elk geval nog verbonden aan het blad PensioenAdvies, en hoop zeker in en voor de branche te kunnen blijven schrijven."

Toen en nu

Na een aantal jaren bij het huidige SRK Rechtsbijstand te hebben gewerkt ("zelfs als manager") startte hij een drukkerij met stencilmachines. "Mijn toenmalige schoonvader had een dergelijk bedrijf en ik vond de geur van de inkt en het geluid van die machines echt heerlijk. Ons bedrijf maakte de pagina's op en drukte Het Verzekeringsblad. Het was nog de tijd dat de kopij handgeschreven werd aangeleverd." Van het een kwam het ander: Jan werd gevraagd om als een soort eindredacteur de inhoud te controleren om vervolgens, toen de redactie kampte met veel personele problemen, zo'n tien jaar geleden als schrijvend redacteur te worden binnengehaald door hoofdredacteur Kees de Kruiff. Jan heeft de branche meegemaakt én zien ontwikkelen. Hoe kijkt hij tegen die ontwikkelingen aan? "De ontwikkelingen van de laatste tien jaar, zelfs van de laatste twee jaar, lijken veel talrijker en impactvoller dan de ontwikkelingen van alle jaren ervoor. Wet- en regelgeving, de opkomst van internet, het 'consumentisme',

De Wandeling is een rubriek waarin Monique de Vos in de buitenlucht een verfrissende ontmoeting heeft met smaakmakers uit de financiële dienstverlening, om zo meer te weten te komen over 'de vent achter de tent'. Monique de Vos is directeur van Chasse Executive Search in Den Haag.

veranderingen in de fiscaliteit en in de verhouding tussen aanbieders en intermediairs hebben de verzekeringswereld danig door elkaar geschud. Toen de bomen tot in de hemel reikten, leken verzekeraars minder bezig te zijn met verzekeren dan met het beheer van geldstromen. De branche moet nu zorgen dat hij weer de reputatie krijgt die hij verdient. Dat werkt niet door alleen met termen als 'transparantie, de klant centraal, en toegevoegde waarde' te schermen... Door het herhaaldelijk gebruik lijken dit helaas lege termen geworden. Toch moet daar nu nieuwe lading aan worden gegeven. En het kan eerlijk gezegd geen kwaad als wat explicieter wordt gezegd dat er inderdaad door allerlei verklaarbare oorzaken, zaken fout zijn gegaan."

Ambitie

Wat was je ambitie toen je een jaar of achttien was? Jan lacht: "Ik had vroeger plaatjes van radiopresentatoren aan de muur hangen, ik was gefascineerd door radioverslaggeving. Wilde een soort Joop van Zijl worden. En dan met zo'n grote bandrecorder het land in. En ongetwijfeld zou ik toen ook politicologie hebben willen studeren, als die studie in de huidige vorm al had bestaan. Ik ben politiek bewust en ook in Voorschoten – waar ik vroeger woonde – actief in de Gemeenteraad geweest. En in de zestiger jaren woonde ik in Amsterdam. Fantastische tijd gehad." Eigenlijk is hij al met al wel dicht bij zijn journalistieke ambitie uitgekomen. "Jazeker. Ik heb nooit manager willen worden, dat staat vast." Toch heeft hij, zowel bij SRK als bij Het Verzekeringsblad een managementrol vervuld. Hoe kijkt hij en, ook belangrijk, hoe kijken zijn mensen tegen zijn invulling daarvan aan? "Nou, ik geloof niet dat ik zo'n goede manager ben, ik vind de inhoud van het vak leuk, maar als manager kom je in een keurslijf terecht van systematieken, en moet je je mensen beoordelen. Ik deed dat niet, en heb al mijn leidinggevenden wel aan mijn bureau gehad om me uit te leggen dat ik toch echt die formulieren moest invullen. Maar als ik met gedreven mensen werk, heb ik helemaal geen zin om daar allerlei formele toestanden mee te hebben. Ik houd er erg van om met mijn collega's te sparren over het vak – de achtergronden en diepere oorzaken – maar hen beoordelen... nee, niet mijn hobby."

Wat zullen zijn redactiecollega's in elk geval niet missen aan hem? "Ik werk altijd naar deadlines toe. Ik lever mijn stukken dus vreselijk laat aan, en houd daarmee steeds weer iedereen in spanning. Ik kauw op mijn stukken en dan, als de deadline bijna is bereikt, schrijf ik en lever ik het stuk net (niet) op tijd in. Vreselijke eigenschap natuurlijk." Wat mij wel is ingefluisterd, is dat Jan behoorlijk ouderwets is ten aanzien van de huishoudelijke taken en het liefst niet zijn eigen koffie haalt. Hoe gaat dat thuis?

Genieten

“Een van de nadrukkelijk afgesproken huwelijkse voorwaarden, haha, was dat ik niet kook! Als een van de kinderen aan mij vraagt: ‘pap, kook jij?’ wordt daarmee dan ook bedoeld: ‘pap, gaan we uit eten?’ In dat mooie Brabant leven we echt heel Bourgondisch, het is heerlijk om in die omgeving te wonen. Ik woonde in Voorschoten, maar steeds als ik terugkwam van vakantie, wilde ik verhuizen naar ‘meer ruimte’. En een keer terugkomend uit België wist ik het: ook al neemt mijn woonwerkverkeer dramatisch toe, ik ga niet wachten tot mijn pensioen om te verhuizen. Een heel goed besluit, ik geniet enorm van de ruimte en rust. Onze kinderen zijn er opgegroeid, spreken ook met een Brabants accent.” Jan is een workaholic, die graag op incurante tijden werkt in de tot werkkamer omgebouwde schuur bij hun huis: ‘s avonds laat, ‘s nachts, in de weekends... “Dat is het mooie van mijn vak, het maakt niet uit wanneer je je stukken schrijft. Die flexibiliteit gaf en geeft mij de mogelijkheid om toch ook veel van het gezin mee te kunnen maken. Een consequentie van afgelegen wonen is nu eenmaal dat je de kinderen toch iets vaker moet halen of brengen. Dat vind ik leuk en dan ga ik ‘s avonds weer aan de slag, met muziek op de achtergrond.” We lijken inmiddels enigszins verdwaald, maar met een tas vol lekkere frisdrank en een voorzichtig lentesonnetje (en voor Jan een tussentijds sigaretje) maakt ons dat niet veel uit. Terwijl we om ons heen werkelijk niets horen: “Ik heb altijd muziek aan. Allerlei soorten. De kinderen zorgen er ook voor dat ik op de hoogte blijf van nieuwe muziek. En voor mijn verjaardag kreeg ik een echte pick-up mét USB-aansluiting: oude grammofoonplaten met muziek en cabaret kan ik nu, terwijl ik werk, digitaliseren, fantastisch! En... Pasen nadert, dus ook de Matthäus Passion begint weer te ‘kriebelen’. Muziek luisteren, voorstellingen bezoeken... Ja, muziek is – naast mijn werk – wel een van mijn passies.”

Jan Aikens (1944) studeerde enige jaren Rechten en startte zijn loopbaan in de verzekeringsbranche bij het toenmalige SRK Rechtsbijstand. Op zijn dertigste besloot hij zijn eigen drukkerij op te zetten, waar hij Het Verzekeringsblad toen tot zijn grootste opdrachtgever mocht rekenen. Geleidelijk verschoven de activiteiten van Jan meer naar de inhoud en uiteindelijk trad hij ruim toen jaar geleden in dienst bij Het Verzekeringsblad, waar hij de laatste jaren als hoofdredacteur werkzaam was. Jan is sinds 1 januari jl. formeel met pensioen, maar blijft actief als scherpe en betrokken verslaggever van de verzekeringsbranche. Jan is getrouwd met Ciske. Samen hebben zij drie kinderen (13, 16, 17) en beiden hebben twee kinderen uit eerdere huwelijken. Jan woont met zijn gezin in Soerendonk.

Vak

Stel, je jongste zoon komt bij je en vertelt je dat hij assurantieadviseur wil worden. Wat zeg je dan? Zonder te hoeven nadenken: “Leuk!” en dan gespeeld plechtig: “Het vak van assurantieadviseur is een eerbaar vak! Maar dan moet hij wel een assurantieadviseur worden die echt zijn klant centraal stelt. Ik ben ervan overtuigd dat daar markt voor blijft! Het is een mooi en maatschappelijk relevant beroep.” Zoals het duidelijk is dat Jan geniet van zijn vak: het verslaggeven van een nooit saaie sector, waar hij, door in alle potten en pannen te hebben mogen kijken, meer van weet dan menigeen die de sector louter van binnenuit kent. En die kennis, die hoopt hij nog lang in de praktijk te kunnen gebruiken en verrijken. Ook al heeft hij straks misschien iets meer tijd om boeken te lezen. Want hoewel we aan het einde van onze wandeling zijn gekomen, lijkt het einde van het actieve leven van Jan Aikens, nog niet in zicht. ■

